

Klasa VII- język polski – 7 i 8 kwietnia 2020r.

Temat: Problem winy i kary w „Świteziance” Adama Mickiewicza .

UWAGA! Dzisiejszy temat przeznaczony jest do realizacji w ciągu dwóch dni – 7 i 8 kwietnia.

1. Zapoznaj się z informacjami o jeziorze Świteź.

Świteź – jezioro na Białorusi położone niedaleko Nowogródka. To rodzinne strony Adama Mickiewicza. Poeta uwiecznił jezioro, pisząc 2 ballady:

- *Świteź* – historia o zatopionym mieście;
- *Świtezianka*- historia miłości strzelca i tajemniczej dziewczyny(ballada o pannie z jeziora).

W pobliżu jeziora znajduje się kamień, na którym wypisano fragment ballady *Świteź*:

Ktokolwiek będziesz w nowogródzkiej stronie,

Do Płużyn ciemnego boru

Wjehawszy, pomnij zatrzymać twe konie,

Byś się przypatrzył jezioru.

A. Mickiewicz

Przedmiotem dzisiejszej lekcji będzie ballada pt. „**Świtezianka**”.

2. Przeczytaj balladę pt. „Świtezianka”- podręcznik str.208. Skorzystaj z poniższego linku i posłuchaj czytania lektora. Pamiętaj, by podczas słuchania śledzić tekst w podręczniku.

<https://epodreczniki.pl/a/ballada-o-pannie-z-jeziora/DWL4x6W36>

3. Zapisz plan wydarzeń.

1. Nocne spotkania strzelca i tajemniczej dziewczyny pod modrzewiem nad brzegiem jeziora Świtez
2. Propozycja strzelca o wspólnym zamieszkaniu z ukochaną.
3. Obawy dziewczyny co do stałości uczuć młodzieńca.
4. Przysięga wierności złożona przez strzelca.
5. Przestroga przed konsekwencjami niedotrzymania danego słowa.
6. Zniknięcie dziewczyny.
7. Strzelec świadkiem niesłychanego zjawiska na jeziorze.
8. Kuszenie strzelca przez nimfę.
9. Wahanie strzelca.
10. Złamanie przysięgi przez strzelca.
11. Rozpoznanie w nimfie ukochanej.
12. Kara za niedotrzymanie danego słowa- śmierć ciała w wodach Świtezi, dusza zaklęta w modrzew skazana na wieczne męki.

Czy wiesz, że ...

Modrzew europejski jest drzewem iglastym zrzucającym igły na zimę.

modrzew europejski

4. Realizm i fantastyka w „Świteziance”. Uzupełnij tabelę.

Wydarzenie realistyczne	Wydarzenie fantastyczne	Bohater realistyczny	Bohater fantastyczny

5. Zapamiętaj poniższe cytaty.

Cytat ze „Świtezianki”	Wyjaśnienie
„ Słowicze wdzięki w mężczyzny głosie, A w sercu lisie zamiary.”	Nieszczerość uczuć.(Czasami ktoś jest wobec nas bardzo miły, ale tylko dlatego, bo chce w ten sposób uśpić naszą czujność i wykorzystać nas do własnych celów.)
„ Bo kto przysięgę naruszy, Ach, biada jemu, za życia biada! I biada jego złej duszy.”	Nieuchronność kary za niedotrzymanie danego słowa.(Jest wina, więc musi być kara)

6. Uzupełnij tabelę przykładami środków stylistycznych.

(Znikła jak lekki powiew wietrzyka.); (I biada jego złej duszy!);(Gdzie dom twój, gdzie są rodzice?);(ognik nocny); (w łożu srebrnej topieli)

Środek stylistyczny	Przykład
Przenośnia	
Epitet	
Pytanie retoryczne	
Wykrzyknienie	
Porównanie	

7. Jaką rolę odgrywa przyroda w „Świteziance”?

Przyroda:

- stanowi tło wydarzeń i odzwierciedla uczucia bohaterów;
- ma cechy fantastyczne i tworzy nastrój utworu (tajemniczy, grozy)- „ roztwiera paszczę otchłań podwodna; woda burzy się i wzdyma)

8. Podkreśl cechy opisujące strzelca:

wierny, niewierny, przyzwoity, nieprzyzwoity, odpowiedzialny, nieodpowiedzialny, słowny, niesłowny, stały, niestały.

9. Dlaczego „Świtezianka” jest balladą?

Ballada – gatunek literacki, który łączy w sobie cechy liryki, epiki i dramatu.

Cechy ballady:

- niesamowite wydarzenia budzące grozę
- realistyczne i fantastyczne wydarzenia, postacie
- budowa stroficzna
- narrator opowiadający o przebiegu zdarzeń
- powtórzenia wybranego fragmentu
- opisy przyrody
- zło ukarane
- tajemniczy, złowrogi nastrój

10. Uzupełnij notatkę.

Co noc spotykał się z tajemniczą dziewczyną nad brzegiem jeziora Gdy zaproponował ukochanej wspólne życie, ta wyraziła obawy co do stałości jego uczuć. Wówczas młodzieniec złożył wierności.

Kiedy dziewczyna zniknęła, chłopak ujrzał piękną nimfę wylaniającą się z Nimfa wabiła go swoją urodą. Strzelec początkowo wahał się, jednak w końcu uległ pokusie. Wówczas w niezwyklej piękności rozpoznał oblicze Ta przypomniwała mu o przysiędze.

Za niedotrzymanie danego słowa ciało strzelca pochłonęły wody Świtezi, zaś dusza zaklęta w cierpi wieczne męki,

Drogi Siódmoklasisto. Codziennie od poniedziałku do piątku będziemy realizować nowe tematy. Proszę na bieżąco zapisywać w zeszycie podane informacje. Można wydrukować je i wkleić do zeszytu. Poleceń nie przepisujemy, tylko numer zadania. Przypominam o obowiązku prowadzenia zeszytu przedmiotowego.

Zad. 6. i 10. przesyłamy do 8 kwietnia.

renata.napieraj77@onet.pl